

LUCINDA
RILEY

PERHOSTEN HUONE

BAZAR

LUCINDA
RILEY

PERHOSTEN HUONE

Suomentanut Tuukka Pekkanen

BAZAR

Bazar Kustannus Oy
www.bazarkustannus.fi

Suomentanut Tuukka Pekkanen
Englanninkielinen alkuteos *The Butterfly Room*
Copyright © Lucinda Riley, 2019

ISBN 978-952-279-831-2

Taitto: Jukka Iivarinen / Vitale
Painopaikka: ScandBook, Liettua 2020

Rakkaudella anopilleni Valerielle

Posy

Amiraali

(Vanessa atalanta)

*Admiral House,
Southwold, Suffolk*

Kesäkuu 1943

”Muista, kulta, että olet keijukainen, joka leijailee seitinohuin siivin äänettömästi yli nurmikon valmiina pyydystämään saaliin silkkihaaviinsa. Katso!” hän kuiskasi korvaani. ”Tuossa se on, aivan lehden reunalla. No niin, nouse siivillesi nyt!”

Suljin silmäni hetkeksi, nousin varpailleni ja kuvittelin pienten jalkojeni irtautuvan maasta niin kuin isä oli opettanut. Sitten tunsin hänen kämmenensä työntävän minua kevyesti eteenpäin. Avasin silmäni, keskityin hyasintinsinisiin siipiin ja lensin tarvittavat kaksi lyhyttä askelta niin, että sain heilautetuksi perhoshaavini syysyreenin heiveröisen lehden ympärille, jolla muurahaissinisiipi sillä hetkellä istui.

Haavin synnyttämä ilmavirta varoitti sinisiipeä, joka levitti siipensä noustakseen lentoon. Se oli kuitenkin liian myöhäistä, sillä minä, keijukaisprinsessa Posy, olin jo saanut perhosen kiinni. Ei sille kuitenkaan mitään pahaa

tehtäisi, vaan se vietäisiin satukansan kuningas Lawrence tutkittavaksi. Sitten se pääsisi jälleen ulos vapauteen saatuaan ensin ison kulhollisen herkullista mettä. Kuningas Lawrence oli isäni.

”Posy se vasta on etevä tyttö!” isä sanoi, kun palasin lehvästön läpi hänen luokseen ja ojensin haavin ylpeänä hänelle. Hän oli kyykyssä, joten katseemme kohtasivat. Niistä kuvastui ylpeys ja riemu. Kaikki sanoivat, että meillä oli hyvin samanlaiset silmät.

Katsoin kuinka isä kumartui tutkimaan liikkumattomaksi jähmettynyttä perhosta. Sen pienet jalat puristivat valkoisen vankilan silkkikangasta. Isän tukka oli tumman punaruskea, ja öljy, jonka avulla hän kampasi sen päätä myöten, sai sen kiiltämään auringossa kuin Daisyn kiillotetun pitkän ruokapöydän pinta. Se tuoksui hyvältä – isältä ja turvalliselta, sillä isä oli kotona, ja häntä minä rakastin enemmän kuin mitään muuta kahdessa maailmassani, ihmisten ja keijujen maailmassa. Tietysti rakastin myös *mamania*, mutta vaikka hän oli kotona suurimman osan ajasta, isä tuntui minusta tutummalta. Äiti vietti paljon aikaa huoneessaan, koska kärsi jostakin, mitä sanottiin migreeniksi, ja hänellä oli aina niin kiire ettei hän ehtinyt viettää kansani aikaa silloinkaan, kun hänellä ei ollut oireita.

”Onpa upea yksilö, tyttöseni!” isä sanoi ja kohotti katseensa silmiini. ”Varsinainen harvinaisuus näillä rannoilla ja epäilemättä aatelissukua”, hän lisäsi.

”Voisiko se olla perhosprinssi?” minä kysyin.

”Saattaa hyvinkin olla”, isä myönsi. ”Meidän on kohdettava häntä äärimmäisen kunnioittavasti niin kuin hänen kuninkaallinen asemansa vaatii.”

”Lawrence, Posy... lounaalle!” kuului ääni lehvästön toiselta puolen. Isä nousi pystyyn niin, että näki syyssyreeni-

pensaan yli ja saattoi vilkuttaa nurmikon yli Admiral Housen terassille.

”Tullaan, kulta”, hän huikkasi melko kovaa, sillä olimme jonkin matkan päässä. Näin kuinka hymy sai hänen silmäkulmansa rypistymään, kun hän näki vaimonsa, minun äitini, joka oli tietämättään satukansan kuningatar. Leikki oli vain minun ja isän välinen.

Käsi kädessä kuljimme nurmikon poikki ja haistoimme vastaleikatun ruohon aavistuksenomaisen tuoksun, jonka yhdistin puutarhassa vietettyihin onnellisiin päiviin: *mamanin* ja isän ystäviin, joilla oli samppanjalasi yhdessä kädessä ja krokettimaila toisessa, ja pallon viuhahdukseen sen kiittäessä yli krikettikentän, jonka nurmen isä leikkasi sellaisia tilaisuuksia varten.

Tällaiset onnelliset päivät olivat aina vain harvemmasa sodan syttymisen jälkeen, ja se teki niihin liittyvistä muistoista sitäkin rakkaampia. Sota oli myös aiheuttanut isälle jalkavamman, jonka vuoksi hän oli alkanut ontua. Siksi meidän oli edettävä melko verkkaisesti, mutta se sopi minulle mainiosti, koska se tarkoitti, että sain hänet pitemmäksi aikaa kokonaan itselleni. Hän voi nyt paljon paremmin kuin palatessaan kotiin sairaalasta. Silloin hän oli istunut pyörätuolissa kuin vanha ihminen, ja hänen silmänsäkin olivat näyttäneet harmailta. Hän oli kuitenkin toipunut nopeasti äidin ja Daisyn hellässä huomassa ja minun lukiessani hänelle parhaani mukaan tarinoita. Nyttemmin hän ei enää tarvinnut edes kävelykeppiä, ellei lähtenyt kauemmas tilusten ulkopuolelle.

”No niin, Posy, juoksepa nyt sisään pesemään kätesi ja kasvosi. Kerro äidille, että autan uutta vierastamme asettumaan taloksi.” Isä osoitti haavilla sisään taloon, kun saavuimme terassille johtaville portaille.

”Hyvä on”, sanoin, kun isä kääntyi kävelemään nurmikon poikki ja katosi lopulta korkean puksiaidan läpi. Hän suuntasi kohti huvimajaa, jonka torni oli tehty keltaisista hiekkakivitiilistä niin, että se oli mitä täydellisin satulinna satukansan ja sen perhosystävien käyttöön. Isä ainakin vietti siellä paljon aikaa. Yksin. Minun oli sallittua vain vilkaista pieneen pyöreään huoneeseen, joka avautui rakennuksen ulko-oven takaa, kun *maman* pyysi minua hakemaan isän lounaalle. Huone oli hyvin pimeä ja haisi homeisilta sukilta.

Alakerran huoneessa isä säilytti ulkovarusteitaan, niin kuin hänellä oli tapana sanoa: tennismailoja, krikettihiloja ja kuraisia kumisaappaita. Minua ei ollut koskaan kutsuttu yläkertaan tornin huipulle saakka johtavia kierreportaita pitkin (tiesin, minne portaat veivät, koska olin kiivennyt ylös salaa, kun *maman* oli noutanut isän puhelimeen päärakennukseen). Oli ollut suuri pettymys huomata, että isä oli ehtinyt lukita suuren tammioven, joka minua niiden yläpäässä tervehti. Väänsin kahvaa pienillä käsilläni kaikin voimin, mutta se ei hievahtanutkaan. Alakerrassa ei ollut montakaan ikkunaa, mutta tiesin, että yläkerran huoneessa niitä oli paljon, sillä ne näki ulkopuolelta. Huvimaja muistutti minusta aavistuksen verran Southwoldin majakkaa, paitsi että sen huipulla oli hyvin kirkkaan lampun sijasta kultainen kruunu.

Noustessani terassin portaita huokaisin tyytyväisesti nähdessäni päärakennuksen kauniit vaaleat punatiiliseinät pitkine nostoikkunariveineen, joita kehystivät sinisateen limetinvihreät kärhet. Vanhaa takorautapöytää, jonka alkuperäinen musta väri oli muuttunut vihertäväksi, katettiin terassilla lounasta varten. Pöydällä oli vain kolme ruokailualustaa ja vesilasia. Se tarkoitti, että

lounastaisimme kolmisin, mikä oli hyvin epätavallista. Ajattelin, että oli hauskaa saada sekä *maman* että isä kokonaan itselleni. Astuttuani sisään olohuoneen leveistä ovista pujottelin valtavan marmoritakan ympärille sijoiteltujen silkkidamastisohvien välitse. Takka oli niin suuri, että joulupukki oli edellisenä vuonna onnistunut tuomaan sen läpi hohtavan punaisen uuden polkupyörän. Sitten jatkoin käytäväsokkeloa pitkin alakerran wc:n ovelle. Suljin oven jälkeeni, väänsin suuren hopeanvärisen hanan auki kaksin käsin ja pesin sitten käteni huolellisesti. Seisoin varpaillani nähdäkseni peilistä kuvajaiseni ja tarkistaakseni, oliko kasvoihini jäänyt likaa. *Maman* oli hyvin tarkka ulkonäköasioista. Isä sanoi sen johtuvan hänen ranskalaisesta syntyperästään. Paha peri sen meistä, joka ei tullut ruokapöytään tahrattomana.

Äitikään ei silti pystynyt hillitsemään itsepäisiä ruskeita kiharoitani, jotka jatkuvasti karkailivat tiukasti letiteytyistä palmikoista, ilmestyivät niskaan ja kiemurtelivat ulos soljista, jotka yrittivät parhaansa mukaan pitää hiuskiehkurat poissa otsalta. Kun isä kerran illalla peitteli minua sänkyyn, kysyin saisinko lainata hänen hiusöljyään, koska ajattelin, että se saattaisi auttaa, mutta isä vain naurahti ja kiersi yhtä kiehkuroista sormensa ympäri.

”Sitä et kyllä tee. Rakastan kiharoitasi, tyttöseni, ja jos minä saisin päättää, ne liehuisivat valtoimenaan hartioilasi joka päivä.”

Kävellessäni käytävää takaisinpäin haaveilin jälleen *mamanin* sileästä, täysin suorasta tukasta. Se oli samanvärinen kuin valkosuklaakonvehdit, joita hän tarjoili kahvin jälkeen. Minun hiusteni väri muistutti enemmän ranskalaista maitokahvia. Tai niin *maman* sanoi. Minusta se oli maantienvärinen.

”Siinähan sinä oletkin, Posy”, äiti huudahti, kun astuin terassille. ”Missä aurinkohattusi on?”

”Se jäi varmaan puutarhaan, kun pyydystimme isän kanssa perhosia.”

”Kuinka monta kertaa olen sanonut, että kasvojesi iho palaa ja rypistyy kuin kuiva luumu”, hän nuhteli minua, kun istuuduin. ”Näytät neljäkymmentävuotiaana kuudenkymmenen ikäiseltä.”

”Niin, *maman*”, myönsin, ja ajattelin, että neljäkymmentä on joka tapauksessa jo niin vanha, etten silloin enää muutenkaan välittäisi.

”Kuinkas toinen suosikkityttöni jaksaa tänä suurenmoisena päivänä?”

Isä ilmestyi terassille ja pyöräytti äidin syliinsä niin, että tämän pitelemästä kannusta läikkyi vettä harmaalle kiveykselle.

”Varo, Lawrence!” *maman* torui otsa rypyssä, rimpuili sitten irti hänen otteestaan ja asetti kannun pöydälle.

”Eikö ole hieno päivä?” Isä hymyili ja istahti minua vastapäätä. ”Sääkin näyttäisi pysyvän selkeänä viikonlopun ja meidän juhliemme yli.”

”Onko meillä juhlat?” minä kysyin, kun *maman* istahti isän viereen.

”Onhan meillä, tyttöseni. Isäsi on todettu riittävän terveeksi palaamaan palvelukseen, joten *maman* ja minä päätimme ottaa jäljellä olevasta ajasta kaiken irti.”

Olen varma, että sydämeni jätti yhden lyönnin väliin, kun Daisy, ainoa jäljellä oleva palvelijamme sen jälkeen, kun muut olivat lähteneet auttamaan sotaponnistuksissa, tarjoili lounaaksi lihaa ja retiisejä. Inhosin retiisejä, mutta sillä viikolla keittiöpuutarhasta ei ollut jäänyt muuta yli,

sillä suurin osa sen antimista oli mennyt sodasta kärsineiden auttamiseen.

”Kuinka pitkäksi aikaa lähdet, isä?” kysyin hiljaisella ja kireällä äänellä, sillä kurkkuuni oli ilmestynyt suuri ja kova pala. Tuntui aivan siltä kuin sinne olisi jo ehtinyt takertua retiisi, ja se tarkoitti, että saattaisin hyvin pian pillahtaa itkuun.

”Tällä kertaa en kovin pitkäksi aikaa. Kaikki tietävät, että sakemannit ovat tuhon omia, mutta minun on oltava auttamassa, kun tehdään viime ponnistus. Eihän kavereita voi jättää pulaan.”

”Ei, isä”, sain sanotuksi värisevällä äänellä. ”Ethän sitten haavoitu uudelleen?”

”Ei isä haavoitu, *chérie*. Isäsi on voittamaton, vai mitä, Lawrence?”

Äiti hymyili jäykästi ja ajattelin, että hän oli isästä varmaan yhtä huolissaan kuin minäkin.

”Niin olen”, isä vastasi, pani käden äidin käden päälle ja puristi tiukasti. ”Niin totta vie olen.”

”Isä, voidaanko mennä rannalle, kun on näin kuuma?” kysyin isältä seuraavana aamuna aamiaisella ja kastoin paahtoleipäsuikaleita varovasti kananmunankeltuaiseen. ”Viime kerrasta on niin kauan.”

Näin kuinka isä katsahti *mamaniin*, mutta tämä oli niin syventynyt lukemaan kirjeitään juodessaan maitokahvia, ettei näyttänyt huomaavan katsetta. *Maman* sai aina paljon kirjeitä Ranskasta. Ne oli kaikki kirjoitettu hyvin ohuelle paperille, perhosen siipeäkin ohuemmalle. Se sopi *mamanille* varsin hyvin, sillä hänessä oli kaikki niin siroa.

”Isä hei? Mennäänkö rantaan?” intin.

”Kulta, pelkään pahoin, ettei ranta sovellu leikkimiseen tällä hetkellä. Se on piikkilangan ja miinojen peitossa. Muis-tatko, kun selitin, mitä Southwoldissa tapahtui viime kuussa?”

”Muistan kyllä.” Painoin katseeni munaan ja värähdin muistaessani, kuinka Daisy oli kantanut minut suojaan, jota sanottiin Andersonin pommisuojuksi (olin luullut nimen johtuvan sukunimestämme, mutta hämmästykseni sain kuulla, että Mabelinkin perheellä oli Andersonin suoja, vaikka heidän sukunimensä oli Price). Kuulosti siltä kuin olisi ukkostanut ja salamoanut taivaan täydeltä, mutta isä sanoi, että sitä ei aiheuttanut Jumala, vaan Hitler. Suo-jassa kyyhötimme kaikki lähekkäin, ja isä sanoi, että mei-dän piti leikkiä olevamme siiliperhe, ja minun piti käpertyä kokoon kuin pieni siilinpoikanen. *Mamania* vertaus ei eri-tyisemmin ilahduttanut, mutta siilinpoikasta minä joka tapauksessa leikin. Olin kaivautuvini maan alle turvaan, kun ihmiset sotivat yläpuolellamme. Ennen pitkää hirvit-tävä meteli loppui. Sitten isä sanoi, että voisimme kaikki mennä takaisin sänkyyn, mutta minusta oli surullista joutua menemään ihmissänkyyni yksin sen sijaan, että me siilit olisimme kaikki jääneet yhdessä pesäämme.

Seuraavana aamuna löysin Daisyn keittiöstä itkemästä. Hän ei kuitenkaan suostunut kertomaan, mikä oli hätänä. Maitokärkyt eivät käyneet sinä päivänä, ja sitten *maman* sanoi, etten menisi sinä aamuna kouluun, koska koulua ei enää ollut.

”Miten niin sitä ei muka enää ole?”

”Koska siihen on osunut pommi, *chérie*”, äiti sanoi, imi savukettaan ja puhalsi savua ulos.

Mamankin oli nyt alkanut polttaa, ja joskus pelkäsin, että hänen kirjeensä syttyisivät tuleen, kun hän piti niitä niin lähellä kasvojaan lukiessaan.

”Entä rantamökki?” kysyin isältä. Rakastin pientä mökkiämme. Se oli voinkeltainen ja seiso i aivan mökkin rivin toisessa päässä niin, että kun katsoi oikeaan suuntaan, saattoi kuvitella, että me olimme ainoat ihmiset rannalla kilometrien säteellä, mutta jos kääntyi toiseen suuntaan, ei ollut kovin kaukana laiturin mukavasta jäätelönmyyjästä. Isä ja minä rakensimme aina yhdessä monimutkaisia hiekkalinnoja torneineen ja vallihautoineen. Ne olivat niin suuria, että pienet ravut saattoivat muuttaa niihin asumaan jos päättivät tulla tarpeeksi lähelle. *Maman* ei koskaan halunnut tulla rannalle, hänen mielestään siellä oli ”liian hiekkaista”. Minusta se oli vähän kuin olisi sanonut merta liian märäksi.

Aina rannalle mennessämme sitä pitkin käveli hitaasti vanha mies leveälierisessä hatussa ja tökki hiekkaa pitkällä kepillä, ei kuitenkaan sellaisella kuin isän kävelykeppi. Miehellä oli kädessään suuri säkki, ja silloin tällöin hän pysähtyi kaivamaan.

”Mitä tuo mies tekee, isä?” kysyin.

”Hän etsii hylkytavaraa. Hän kävelee rantaa pitkin ja etsii hiekasta tavaraa, jota on saattanut huuhtoutua rantaan merellä kulkevista laivoista tai kaukaisilta rannoilta.”

”Ahaa”, minä sanoin, vaikka ei siellä mitään hylkyjä näkynyt. ”Luuletko, että hän löytää rantahiekkaan hautuneita aarteita?”

”Varmasti hän vielä jonain päivänä löytää jotain, kunhan vain kaivaa riittävän kauan.”

Olin katsellut koko ajan kasvavan jännityksen vallassa, kuinka mies oli vetänyt jotain ulos kuopasta ja harjannut siitä hiekan pois, mutta se olikin pelkkä emaloitu teekannu.

”Voi harmi”, huokaisin.

”Muista, että yhden roju saattaa olla toisen aarre, ja ehkä me kaikki tavallamme etsimme hylkytavaraa”, isä sanoi ja siristi silmiään auringossa. ”Etsimme ja etsimme, ja toivomme löytävämme kauan kadoksissa olleen kätkeytyn aarteen rikastuttamaan elämäämme. Kun sitten kaimmekin kimmeltävän jalokiven sijasta esiin teekannun, on vain jatkettava etsimistä.”

”Etsitkö sinä aarteita, isä?”

”En, oma keijukaisprinsessani, minä olen jo löytänyt aarteeni.” Sitten hän katsoi alas minuun, hymyili ja suuteli päälakeani.

Pitkän kinumisen jälkeen isä lopulta luovutti ja päätti viedä minut joelle uimaan, joten Daisy auttoi minua puukeutumaan uimapukuun ja painoi hatun kiharaiseen päähäni. Sitten kapusin isän autoon. *Mamanilla* oli kuulemma liian kiire valmistella seuraavan päivän juhlaa, mutta se sopi minulle mainiosti, sillä silloin keijukaisten kuningas ja minä voisimme toivottaa kaikki joen otukset tervetulleiksi hoviimme.

”Onko siellä saukkoja?” minä kysyin hänen ajaessaan pois päin merestä ja poikki maaseudun vihreinä kumpuilevien peltojen.

”Niitä nähdäkseen on oltava hyvin hissukseen”, isä sanoi. ”Pystytkö siihen, Posy?”

”Tietysti!”

Ajoimme pitkän aikaa ennen kuin näin sinisen käärmeen lailla kiemurtelevan joen, joka piileskeli kaislikon takana. Kun isä oli pysäköinyt auton, kävelimme yhdessä rantaan. Hän kantoi kaikkia tieteellisiä varusteitamme: kameraa, perhoshaaveja, lasipurkkeja, limonadia ja säilykelihavoileipiä.

Sudenkorennot liitelivät veden pinnassa ja katosivat äkkiä, kun menin läiskytellen veteen. Vesi oli nautinnollisen viileää, mutta pääni ja kasvoni tuntuivat kuumilta hatun alla, joten heitin sen rannalle, missä isäkin oli jo vaihtanut uimahousut ylleen.

”Jos täällä alun perin oli saukkoja, ne ovat varmasti nyt kaikki lähteneet karkuun tätä meteliä”, isä sanoi ja asteli veteen. Hän oli niin pitkä, että vesi ulottui hädin tuskin hänen polviinsa. ”Katso kuinka paljon vesihernettä! Otetaanko vähän mukaan kokoelmiimme?”

Yhdessä pääsimme veteen saakka ja vedimme ylös yhden keltaisen kukan niin, että sen mukulamaiset juuret paljasuivat. Siinä oli elänyt useita pieniä hyönteisiä, joten täytimme purkin vedellä ja nostimme näytteen siihen säilöön.

”Muistatko tieteellisen nimen, kulta?”

”Utri-cu-la-ria!” vastasin ylpeänä, kiipesin ylös vedestä ja istahdin hänen viereensä ruohikkoiselle rannalle.

”Hyvä tyttö. Lupaathan laajentaa kasvavaa kokoelmaamme edelleen? Jos näet kiinnostavan kasvin, prässää se niin kuin näytin. Tarvitsenhan poissa ollessani joka tapauksessa apua kirjani kanssa.” Hän ojensi minulle leivän eväskorista, ja otin sen vastaan yrittäen samalla näyttää hyvin vakavamieliseltä ja tieteelliseltä. Halusin isän tietävän, että hän saattoi uskoa minulle työnsä jatkamisen vastuun. Ennen sotaa hän oli ollut jotain, mitä sanottiin botanistiksi, ja kirjoittanut kirjaansa melkein koko elämäni ajan. Hän sulkeutui usein huvimajaan lukkojen taakse ”kirjoittamaan ja ajattelemaan”. Joskus hän toi kirjan taloon ja näytti minulle tekemiään piirustuksia.

Ne olivat upeita. Isä selitti, kuinka kaikki riippui elinympäristöstämme, ja kirjassa oli hienoja piirustuksia ja maalauksia perhosista, hyönteisistä ja kasveista. Kerran

hän kertoi minulle, että jos yksikin yksityiskohta muuttuisi, se saattaisi suistaa koko järjestelmän pois tasapainosta.

Yhtenä kuumana kesäiltana isä osoitti ärsyttävää hyttysparvea ja sanoi: ”Katso nyt vaikka näitä hyttysiä. Ne ovat ensiarvoisen tärkeitä ekosysteemin kannalta.”

”Nehän pistävät”, minä sanoin ja läiskäisin yhtä.

”Niin, se on niiden luonto”, isä vastasi hymähtäen. ”Ilman niitä monilla lintulajeilla ei kuitenkaan olisi jatkuvaa ravinnonlähdettä, ja niiden kannat romahtaisivat. Ja jos lintukannat romahtaisivat, se taas vaikuttaisi koko muuhun ravintoketjuun. Ilman lintuja muilla hyönteisillä, esimerkiksi heinäsirkoilla, olisikin yhtäkkiä vähemmän luonnollisia vihollisia ja ne lisääntyisivät ja söisivät kaikki kasvit. Ja ilman kasveja...”

”Kasvisyöjät jäisivät ilman ruokaa.”

”Kasvisyöjät, aivan oikein. Siinä näet, kaikki on heiveröisessä tasapainossa, ja pienikin perhosen siiven isku voi muuttaa kaiken täysin.”

Mietin hänen sanojaan leipää mutustaessani.

”Toin sinulle jotain erityistä”, isä sanoi ja alkoi kaivella selkäreppuaan. Hän veti ulos kiiltävän metallirasian ja ojensi sen minulle.

Avasin rasian ja näin sen sisällä kymmenittäin täydellisesti teroitettuja kyniä kaikissa sateenkaaren väreissä.

”Sinun on jatkettava piirtämistä minun poissa ollessani niin, että kun palaan, voit näyttää kuinka paljon olet kehittänyt.”

Nyökkäsin, koska en saanut sanaa suustani, niin onnellinen olin lahjastani.

”Opiskellessani Cambridgessa meidät opetettiin katsomaan maailmaa tarkkaan”, isä jatkoi. ”Kovin monet ihmiset vain kävelevät ympäriinsä kykenemättä näkemään

kauneutta ympärillään, mutta et sinä, Posy, sinä näet jo nyt tarkemmin kuin useimmat muut. Piirtäessämme luontoa opimme ymmärtämään sitä, näemme kaikki erilaiset osatekijät ja sen kuinka ne liittyvät yhteen. Kun piirrät näkemäsi ja tutkit sitä, sinäkin voit auttaa ihmisiä ymmärtämään luonnon ihmeellisyyttä.”

Kun pääsimme kotiin, Daisy torui minua tukan kastelemisesta ja pani minut kylpyammeeseen. Minusta siinä ei ollut mitään järkeä, sillä hänhän vain taas kasteli tukkani uudestaan. Kun Daisy oli peiteltyt minut sänkyyn ja sulkenut oven perässään, livahdin uudestaan pois ja otin esiin uudet värikynäni. Silitin niiden pehmeitä mutta teräviä päitä. Ajattelin, että jos harjoittelisin riittävästi, voisin näyttää isälle hänen palatessaan sodasta, että minäkin kelpaisin Cambridgeen, vaikka olinkin tyttö.

Seuraavana aamuna katselin makuuhuoneeni ikkunasta kuinka pihaan alkoi virrata autoja. Kaikki olivat täynnä matkustajia. Olin kuullut *mamanin* selittävän, että hänen ystävänsä olivat keränneet kaikki bensinikuponkinsa yhteen päästäkseen Lontoosta meille asti. Oikeastaan hän käytti heistä ranskankielistä sanaa *émigrés*, jonka tiesin tarkoittavan Ranskasta muuttaneita, sillä hän oli puhunut minulle ranskaa siitä lähtien, kun olin vauva. Sanakirjan mukaan sana tarkoitti henkilöä, joka muutti synnyinmaastaan uuteen maahan. *Maman* sanoi, että tuntui siltä kuin koko Pariisi olisi muuttanut Englantiin sotaa pako. Tietenkin tiesin, ettei se pitänyt paikkaansa, mutta juhliksa näytti kyllä aina olevan enemmän hänen ranskalaisia ystäviään kuin isän englantilaisia ystäviä. Ei se minua haitannut, niin värikkäitä he olivat, miehet kirkkaanvärisine huiveineen ja kiiltäväpintaisine tupakkatakkeineen ja

naiset satiinileninkeineen ja punaisiksi maalattuine huulineen. Mikä parasta, he toivat aina minulle lahjoja, joten tuntui siltä kuin olisi joulu.

Isä sanoi heitä ”*mamanin* boheemeiksi”. Sanakirjassa kerrottiin, että boheemi tarkoitti luovia ihmisiä, esimerkiksi taiteilijoita ja muusikoita. *Maman* oli aikoinaan laulanut kuuluisassa pariisilaisessa yökerhossa, ja minusta oli hauskaa kuunnella hänen ääntään. Se oli syvä ja silkinpehmeä, kuin sulaa suklaata. Hän ei tietenkään tiennyt, että kuuntelin, koska minun oli määrä olla nukkumassa, mutta juhlan aikana nukkuminen oli muutenkin mahdotonta, joten minulla oli tapana hiipiä alas portaita kuuntelemaan musiikkia ja puheensorinaa. Oli kuin *maman* olisi herännyt eloon sellaisina iltoina, kuin hän olisi juhlien välillä esittänyt elotonta nukkea. Rakastin hänen nauruaan, sillä silloin, kun olimme keskenämme, hän ei nauranut kovin usein.

Myös isän lentäjäystävät olivat mukavia, vaikka näyttivätkin kaikki pukeutuvan täsmälleen samalla lailla laivastonsiniseen ja ruskeaan niin, että heitä oli vaikea erottaa toisistaan. Kummisetäni Ralph, isän paras ystävä, oli suosikkini. Pidin häntä hyvin komeana. Hänellä oli tumma tukka ja suuret, ruskeat silmät. Yhdessä satukirjassani oli kuva prinssistä, joka suutelee Lumikkia ja herättää hänet, ja Ralph oli aivan hänen näköisensä. Hän myös soitti kauniisti pianoa. Ennen sotaa hän oli ollut konserttipianisti (ennen sotaa joka ikinen tuntemani aikuinen oli ollut jotain muuta, paitsi sisäkkömme Daisy). Ralph-sedällä oli jokin sairaus, jonka vuoksi hän ei voinut osallistua taisteluihin eikä lentää sodassa. Hänen sanottiin tekevän ”toimistotyötä”, vaikka minä en kyllä ymmärtänyt mitä muuta toimistossa saattoi tehdä kuin istua pöydän

ääressä, niin kuin hän luultavasti tekikin. Kun isä oli pois-
sa lentämässä Spitfirea, Ralph-setä tuli tervehtimään *ma-*
mania ja minua. Se piristi kovasti meitä molempia. Hän
tuli sunnuntailounaalle ja soitti meille sen jälkeen pianoa.
Olin vastikään käsittänyt, että isä oli ollut poissa neljä
seitsemästä tällä planeetalla viettämästäni vuodesta. Oli
varmasti musertavaa *mamanille*, että hänellä oli seura-
naan vain minut ja Daisy.

Istuin ikkunapenkillä ja kurotin kaulaani nähdäkseni
ikkunasta *mamanin* tervehtimässä vieraitaan kaartuvilla
askelmilla, jotka johtivat ulko-ovelle alapuolellani. Hän
näytti hyvin kauniilta keskiyönsinisessä puvussaan, jonka
väri sopi hänen ihastuttaviin silmiinsä. Sitten isä liittyi
hänen seuraansa ja kietaisi kätensä hänen vyötäisilleen.
Olin hyvin iloinen. Daisy tuli pukemaan ylleni uuden
mekon, jonka oli tehnyt minulle vanhoista vihreistä ver-
hoista. Kun hän harjasi tukkani ja satoi pienen osan siitä
taakse vihreällä nauhalla, päätin, etten ajattelisi isän läh-
töä enkä sitä, kuinka myrskyä edeltävän tyvenen kaltai-
nen hiljaisuus laskeutuisi sen jälkeen Admiral Housen ja
sen asukkaiden ylle.

”Onko Posy valmis lähtemään alakertaan?” Daisy
kysyi. Näin, että hänen hikiset kasvonsa punoittivat ja
että hän näytti hyvin väsyneeltä, luultavasti siksi, että oli
hyvin kuuma, ja hänen oli laitettava ruokaa yksin koko
joukolle. Soin hänelle ihastuttavimman hymyni.

”Olenhan minä.”

Posy ei oikeastaan ole nimeni. Minut nimettiin äitini
Adrianan mukaan, mutta koska oli aivan liian monimut-
kaista, että samassa perheessä oli kaksi täsmälleen saman-
nimistä ihmistä, oli päätetty, että minusta käytettäisiin

toista nimeäni Rose, jonka olin saanut englantilaisen isoäitini mukaan. Daisy kertoi, että isä oli alkanut sanoa minua ”Rosy Posyksi”, kun olin aivan pieni, ja jossain vaiheessa jälkiosa oli jäänyt käyttöön. Minä olin oikein tyytyväinen, sillä minusta se sopi minulle paljon paremmin kuin kumpikaan oikeista nimistäni.

Jotkut isän vanhemmat sukulaiset sanoivat minua edelleen Roseksi, ja tietysti minä vastasin siihenkin puhuteluun, sillä minut oli opetettu vastaamaan aikuisille aina kohteliaasti, mutta juhlissa kaikki tunsivat minut Posyna. Minua halailtiin ja suukoteltiin ja minulle syydettiin pieniä nauhalla sidottuun verkkoon käärittyjä karamelleja. *Mamanin* ranskalaiset ystävät suosivat sokeroituja manteleita, joista en oikeastaan erityisesti pitänyt, mutta tiesin kuinka vaikeaa sodan takia oli saada suklaata.

Istuin terassille asetetun pitkän pukkipöydän ääressä, jonka ympärille kaikki mahtuivat aterioimaan ja tunsin kuinka aurinko porotti täydeltä terältä aurinkohatulleni niin, että minun tuli entistäkin kuumempi. Kuunnellessani puheensorinaa toivoin, että Admiral Housessa olisi sellaista joka päivä. Isä ja *maman* istuivat yhdessä kaikkien keskellä kuin kuningas ja kuningatar hovinsa ympäröimänä, ja isän käsivarsi lepäsi äidin valkoisilla olkapäillä. Molemmat näyttivät niin suunnattoman iloisilta, että teki mieli itkeä.

”Onko kaikki hyvin, Posy-kulta?” kysyi Ralph-setä, joka istui vieressäni. ”Täällä on pirun kuuma”, hän lisäsi, kaivoi takintaskustaan tahrattoman valkoisen nenäliinan ja pyyhki otsaansa.

”On kyllä, Ralph-setä. Mietin tässä vain kuinka iloisilta äiti ja isä näyttävät tänään ja kuinka surullista on, että isän pitää lähteä takaisin sotaan.”

”Niin.”

Ralph tarkasteli vanhempiani, ja minusta vaikutti siltä, että hänkin alkoi näyttää surulliselta.

”No, kyllä se siitä äkkiä muuttuu jos tuuli kääntyy”, hän tokaisi lopulta. ”Sitten voimme kaikki jatkaa elämäämme.”

Lounaan jälkeen minun annettiin pelata krokettia, jossa pärjäsin yllättävän hyvin, luultavasti siksi, että useimmat aikuiset olivat juoneet melkoisesti viiniä ja mäiskivät palloa minne sattui. Olin kuullut isän sanovan aiemmin, että hän aikoi tyhjentää viinikellarin viimeiset rippeet juhlan kunniaksi, ja näytti siltä, että suurin osa siitä oli jo nyt tyhjennetty vieraisiin. En oikein ymmärtänyt, miksi aikuiset halusivat tulla humalaan. Minusta heistä tuli vain meluisampia ja typerämpiä, mutta ehkä minä aikuisena ymmärtäisin. Kävellessäni nurmikon poikki tenniskenttää kohti näin miehen makaamassa puun alla kaksi naista kainalossaan. Kaikki kolme olivat syvässä unessa. Joku soitteli yksikseen saksofonia ylhäällä terasilla, ja ajattelin kuinka hyvä juttu oli, ettei meillä ollut lähinaapureita.

Kun aloitin sikäläisessä koulussa ja uusi ystäväni Mabel kutsui minut teelle, käsitin olevani onnekas saadessani asua Admiral Housessa. Hämmästyksekseni sain huomata, että hänen perheensä asui talossa, jonka ulko-ovesta pääsi suoraan olohuoneeseen. Takana oli pieni keittiö ja kaiken kukkuraksi ulkokäymälä! Mabelilla oli neljä veljeä ja sisarta, ja he kaikki nukkuivat yläkerrassa samassa pienessä makuuhuoneessa. Silloin käsitin ensimmäisen kerran tulevani rikkaasta perheestä. Kaikki eivät asuneetkaan suuressa talossa, jonka puutarha oli puisto. Järkytys

oli melkoinen. Kun Daisy tuli hakemaan minua kotiin, kysyin häneltä, mistä se johtui.

”Miten nyt noppa sattuu pyörähtämään”, Daisy sanoi pehmeästi suffolkilaisittain ääntäen. ”Toisia onni potka-see, toisia ei.”

Daisy piti kovasti tällaisista sanonnoista. En useinkaan ymmärtänyt, mitä hän tarkoitti, mutta olin tyytyväinen siihen, että ”noppa” näytti pyöräyttäneen minut onnek- kaiden ryhmään, ja päätin rukoilla hartaammin niiden puolesta, jotka eivät siihen olleet päässeet.

En uskonut opettaja Dansartin erityisemmin pitävän minusta. Vaikka hän rohkaisi meitä kaikkia viittaamaan jos tiesimme vastauksen, minä näytin aina olevan ensim- mäinen, joka viittasi. Hän näytti kyllästyneeltä, ja hänen suunsa nutristui hassusti, kun hän sanoi väsyneellä äänel- lä: ”Niin, Posy.” Kerran kuulin hänen puhuvan toiselle opettajalle pihalla, kun olin pitkän hyppynarun päässä pyörittämässä sitä.

”Ainoa lapsi... kasvanut aikuisten seurassa... rikki- viisas...”

Kotiin päästyäni olin tarkistanut sanakirjasta, mitä ”rikkiviisas” tarkoitti. Sen jälkeen lakkasin viittaamasta, vaikka vastaus olisi poltellut kurkussa.

Kuudelta kaikki heräsivät ja siirtyivät pukeutumaan päi- välliselle. Daisy ohjasi minut iltapalalle keittiöön.

”Tänään Posy saa leipää ja hilloa. Ralph-herra on tuo- nut minulle kaksi lohta valmistettavaksi. Tulee niin kiire, ettei tässä kohta ole päätä eikä häntää.”

Daisy naurahti omalle vitsilleen, ja minusta alkoi äkkiä tuntua pahalta hänen puolestaan, koska hänen piti tehdä koko ajan niin ankarasti töitä.

”Haluaisitko, että autan?”

”Marjoryn lapset tulevat tänään kylältä kattamaan pöydän ja tarjoilemaan, niin että kyllä minä pärjään. Kiitos vain kysymästä”, hän sanoi ja väläytti minulle hymyn. ”Kiltisti ajateltu.”

Juotuani teen livahdin ulos keittiöstä ennen kuin Daisy ehti komentaa minut yläkertaan valmistautumaan yöpuulle. Ilta oli niin kaunis, että halusin mennä takaisin ulos nauttimaan siitä. Astuessani terassille näin, että aurinko oli laskeutunut aivan tammien yläpuolelle ja loi voinkeltaisia säteitään nurmikolle. Linnut lauloivat yhä kuin olisi vasta keskipäivä, ja edelleen oli niin lämmin, että ulkona tuli mainiosti toimeen ilman villatakkia. Istahdin askelmille, vedin puuvillamekkoni helman polvien yli ja aloin tarkastella amiraaliperhosta, joka oli laskeutunut puutarhaan päin viettävässä kukkapenkissä kasvavan kasvin lehdelle. Olin aina olettanut, että talo oli saanut nimensä pensaiden yllä kauniisti leijailevista perhosista, ja olin pettynyt pahoin kuullessani *mamanilta*, että nimi johtuikin iso-iso-iso-iso-isästäni (luulen, että siinä oli neljä isoa, tai ehkä sittenkin viisi), joka oli ollut laivaston amiraali. Se ei ollut läheskään yhtä romanttista.

Isä oli sanonut, että amiraaliperhoset olivat näillä seu-duin ”tavallisia” (sitä sanaa *maman* käytti muutamista minun luokkatovereistani), mutta minä pidin niitä kaikkein kauneimpina perhosina värikkäine punamustine ja valkokärkisine siipineen. Ne toivat mieleeni niiden Spitfire-koneiden kuvioinnin, joita isä oli sodassa lentänyt. Ajatus teki minut kuitenkin surulliseksi, sillä se toi mieleeni myös sen, että hän lentäisi taas pois huomenna.

”Hei, tyttöseni. Mitä sinä täällä ulkona teet ypöyksin?”

SYKÄHDYTTÄVÄ TARINA PERHEEN SALAISUUKSISTA

Seitsemääkymmentä ikävuotta lähestyvä Posy Montague asuu Suffolkin maaseudulla viehättävässä Admiral Housessa. Sen puutarhassa hän on lapsena lentänyt keijun mielikuvitusiivin ja metsästänyt perhosia isänsä kanssa, sen suojissa hän on kasvattanut poikansa Samin ja Nickin aikuisiksi miehiksi. Vaan nyt talovanhus on murenemassa käsiin. On tullut aika myydä Admiral House.

Kotitalon myynti tuottaa luopumisen tuskaa ja perheen sisäiset asiat nakertavat Posyn mieltä, mutta huolten sävyttämiin ajatuksiin läikähtävät yllättäen nuoruusmuistot, kun Posy tapaa vanhan tutun vuosikymmenten takaa. Tosin Posylla ei ole aavistustakaan siitä, millaisen sydäntä särkevän salaisuuden avaimet tällä onkaan taskussaan.

Lucinda Rileyn *Perhosten huone* kätkee sisäänsä monta unohtumatonta henkilöahmoa, ihanasti kiemurtelevia juonipolkuja, aikojen yli kurottuvaa rakkautta sekä salaisuuksia, joiden ei koskaan pitänyt paljastua.

9 789522 798312